

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Volkovou ve věci

žalobkyně: **HEURIS, spol. s r.o.**
sídlem Nové sady 988/2, Staré Brno, 602 00 Brno
zastoupená JUDr Emilem Flegelem, advokátem
sídlem K Chaloupkám 3170/2, 106 00 Praha

proti
žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**
sídlem 28. října 117, 702 18 Ostrava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 2. 2024, č. j. MSK 5989/2024, o dopravním
přestupku,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 2. 2024, č. j. MSK 5989/2024, **se zrušuje** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** uhradit žalobkyni k rukám JUDr Emila Flegela, advokáta se
sídlem K Chaloupkám 3170/2, 106 00 Praha, náhradu nákladů řízení ve výši **15 342 Kč**,
a to ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně napadla u Krajského soudu v Ostravě (dále též „krajský soud“) žalobou ze dne 19 4. 2024 rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 2. 2024, č. j. MSK 5989/2024 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný zamítl odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Městského úřadu

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. M. P.

Vítkov ze dne 11. 12. 2023, č. j. MUVI 1197632/2023 (dále též „rozhodnutí správního orgánu I. stupně“).

2. Rozhodnutím správního orgánu I. stupně byla žalobkyně uznána vinnou z přestupku podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se měla dopustit tím, že jako provozovatelka vozidla s registrační značkou 288ANDEL v rozporu s § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu nezajistila, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovené tímto zákonem, neboť dne 22. 7. 2022 v 19:42 hodin v obci Březová, místní část Lesní Albrechtice, na silnici č. I/57, naproti objektu č. p. 31 ve směru jízdy na Březovou nezjištěný řidič uvedeným vozidlem překročil nejvyšší dovolenou rychlost. Prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích bylo vozidlu v úseku s nejvyšší povolenou rychlostí 50 km/h naměřena rychlost (po odečtu odchylky 3 km/h) 66 km/h. Popsaným jednáním se nezjištěný řidič vozidla dopustil přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4 zákona o silničním provozu.
3. Za spáchání uvedeného přestupku byla žalobkyni dle § 125f odst. 4 ve spojení s § 125c odst. 5 písm. g) zákona o silničním provozu uložena pokuta ve výši 2 300 Kč a povinnost nahradit paušální částku nákladů řízení ve výši 1 000 Kč.
4. Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně brojila žalobkyně odvoláním, které žalovaný zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil.

II. Žaloba

5. Žalobkyně v žalobě toliko namítala, že nebyly naplněny podmínky pro zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla. Ačkoliv totiž k výzvě žalobkyně sdělila správnímu orgánu I. stupně totožnost řidiče vozidla, správní orgán I. stupně neučinil nezbytné kroky za účelem zjištění pachatele přestupku. Správní orgán I. stupně osobu uvedenou žalobkyní nekontaktoval a nezbytné kroky ve smyslu § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu tak dle žalobkyně neučinil. Dále žalobkyně uvedla, že podané vysvětlení žalobkyně v řízení před správním orgánem I. stupně je své povahy záznamem a jako takové nemůže sloužit jako důkazní prostředek v řízení o přestupku vedeném proti neznámému řidiči vozidla, tj. k odložení takového řízení.

III. Vyjádření žalovaného a replika žalobkyně

6. Ve svém vyjádření k žalobě žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí s tím, že žalobní námitky v něm již byly vypořádány.
7. Žalovaný žalobkyni tvrzené nenaplnění podmínky provedení nezbytných kroků správního orgánu I. stupně ke zjištění totožnosti řidiče vozidla neshledal, protože žalobkyně uvedla toliko jméno a adresu řidiče, nikoli však datum narození, a to přesto, že byla prvostupňovým orgánem dodatečně vyzvána k uvedení všech údajů o řidiči vozidla. K tomu žalovaný odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu (dále „NSS“) týkající se rozsahu podmínek pro naplnění kritéria podniknutí nezbytných kroků ke zjištění pachatele přestupku-řidiče vozidla, není-li provozovatelem vozidla uvedena totožnost řidiče beze

zbytku (rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 29. 6. 2018, č. j. 29 A 89/2016-27 a rozsudek NSS ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46). Žalovaný dále podotkl, že se v případě žalobkyně setkal s různými obstrukčními praktikami, jimiž se však v rámci napadeného rozhodnutí nezabýval, nicméně s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2016, sp. zn. 6 As 36/2016, považoval tyto obstrukce za známé z jeho vlastní rozhodovací činnosti.

8. Pokud by soud dospěl k závěru, že žalovaný v napadeném rozhodnutí pochybil tím, že nedošlo k pokusu o doručení sdělenému řidiči bez kompletních údajů o jeho totožnosti, jednalo by se v případě opačného postupu o úkon pro úkon, neboť by s pravděpodobností hraničící s jistotou nevedl tento pokus k zahájení řízení s konkrétním řidičem vozidla. Tím spíše, že se jedná o osobu s kontaktní adresou v zahraničí, kde nepřichází v úvahu např. předvedení. Nesdělení úplné totožnosti řidiče vozidla má jít k tíži provozovatele tohoto vozidla, nikoli k tíži správních orgánů tím, že budou muset provádět rozsáhlé pátrání na základě neúplných sdělení.
9. V reakci na vyjádření žalovaného zaslala žalobkyně dne 11. 6. 2024 soudu repliku, ve které zpochybnila přiléhavost judikatury uvedené v argumentaci žalovaného. Podle žalobkyně byla tato judikatura již překonána a skutkový základ nyní projednávané věci se liší. Žalobkyně především upozornila na skutečnost, že jako řidič označená osoba ze zahraničí, nebude úspěšně vylustrována v příslušných databázích bez ohledu na poskytnutí jejího data narození. Podle žalobkyně je to naopak žalovaný, kdo postupuje ryze účelově a vyhýbá se plnění svých zákonných povinností, nepokusil-li se o kontaktování žalobkyně uvedené osoby, což vyvozuje ze samotného vyjádření žalovaného, především částí argumentace „úkon pro úkon“.

IV. Skutečnosti zjištěné ze správního spisu

10. Ze správního spisu vyplývají tyto, pro rozhodnutí významné, skutečnosti.
11. Správní orgán I. stupně obdržel oznámení o podezření ze spáchání přestupku ze dne 24. 7. 2022, č. j. MUVI/19810/2022, podle kterého dne 22. 7. 2022 ve 19:42 hodin v obci Březová, místní část Lesní Albrechtice, na silnici č. I/57, naproti objektu č. p. 31 ve směru jízdy na Březovou, blíže nezjištěný řidič motorového vozidla, RZ X, překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci 50 km/h. Přestupek byl zaznamenán pomocí automatizovaného technického prostředku CAMEA UnicamSPEED-R, v. č. X, používaným bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích. Rychlost naměřená: 69 km/h, rychlost po odečtení odchylky zařízení: 66 km.
12. Následně správní orgán vyzval žalobkyni, a to na základě skutečnosti, že podle karty vozidla s RZ X je žalobkyně provozovatelkou vozidla, k zaplacení částky 800 Kč podle § 125h zákona o silničním provozu, nebo ke sdělení totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku. Žalobkyně žalovanému přípisem z dne 9. 8. 2022 sdělila, že řidičem vozidla byl v dané době J. N. P., s doručovací adresou X, CA X, USA. Správní orgán I. stupně následně výzvou ze dne 7. 9. 2022 vyzval žalobkyni k doplnění údajů o datu narození řidiče, na což žalobkyně nereagovala. Správní orgán I. stupně poté přestupkovou věc usnesení ze dne 30. 6. 2023 odložil s odůvodněním, že provedl nezbytné kroky ke zjištění totožnosti řidiče, nicméně nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení vůči určité osobě. Následně dne 5. 7. 2023 vydal správní orgán I. stupně příkaz o přestupku žalobkyně a proti tomuto příkazu

podala žalobkyně dne 12. 7. 2023 odpor. Poté vydal prvostupňový orgán usnesení o pokračování v řízení a předvolání k ústnímu jednání na den 6. 9. 2023, na které se podle protokolu žalobkyně neomluveně nedostavila. Žalobkyně se nedostavila ani k dalšímu ústnímu jednání nařízenému na den 14. 11. 2023.

13. Správní orgán I. stupně žalobkyni uložil výše uvedeným rozhodnutím pokutu ve výši 2 300 Kč za spáchání přestupku dle § 125f zákona o silničním provozu. K odvolání žalobkyně ze dne 19. 12. 2023 žalovaný odvolání podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil.

V. Posouzení věci krajským soudem

14. Krajský soud předně posuzoval, zda byly splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jedná se o žalobu přípustnou (§ 65, § 68, § 70 s. ř. s.).
15. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. přezkoumal krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.
16. Soud ve věci rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání.
17. Žaloba je důvodná.
18. Ve svém posouzení vycházel krajský soud především z relevantního ustanovení § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu, podle kterého obecní úřad obce s rozšířenou působností přestupek podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje, a a) ne zahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.
19. Interpretací pojmu „nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku“ se již opakovaně zabýval NSS ve své judikatuře opakovaně zabýval (srov. např. rozsudek NSS ze dne 19. 9. 2019, č. j. 8 As 243/2017-36). Pro posuzovanou věc je stěžejní, že odpovědnost provozovatele vozidla podle § 125f zákona o silničním provozu je svou povahou odpovědností objektivní, nicméně subsidiární vůči odpovědnosti řidiče za přestupek (dále např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2014, č. j. 1 As 131/2014-45). Platí také, že: „Cílem zavedení úpravy správního deliktu (pozn. nyní přestupku) provozovatele vozidla bylo, aby zmíněná deliktní jednání nezůstala nepotrestána a aby za ně v případě nezjištění totožnosti pachatele odpovídal provozovatel vozidla [...] Budou-li mít správní orgány (ať již na základě označení řidiče provozovatelem vozidla nebo na základě jiných skutkových okolností) reálnou příležitost zjistit přestupce, musí se o to pokusit.“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46). NSS se také blíže zabýval okolnostmi, za kterých je povinnost správních orgánů ve vztahu k zjištění skutečného řidiče oslabena či vůbec neplatí. Jedná se o případy, ve kterých provozovatel vozidla označil osobu údajného řidiče z důvodu učinění pouhé procesní obstrukce bez reálného obsahu, konkrétně když neuvedl (a) dostatečné množství osobních údajů konkrétní osoby, aby ji bylo možné identifikovat a kontaktovat, popřípadě uvedl údaje smyšlené či falešné, nebo (b) šlo o provozovatele,

respektive jejich zástupce, kteří opakovaně jednali v podobných věcech obstrukčním způsobem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2019, č. j. 2 As 346/2018-22). Nicméně: „V tomto směru jsou přitom velmi významným ukazatelem zkušenosti správních orgánů z jejich správní činnosti s postupem konkrétního provozovatele vozidla, popřípadě jím zvoleného zmocněnce v jiných řízeních, přičemž samozřejmě musí být zvážena jejich relevance s ohledem na konkrétní průběh řízení v té které věci.“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 5. 2017, č. j. 3 As 61/2016-44). Z citované judikatury je podle krajského soudu podstatné, že pro posouzení toho, zda správní orgán učinil tzv. „nezbytné kroky“, je zapotřebí přihlídnout ke konkrétním okolnostem posuzovaného případu.

20. V posuzovaném případě sdělila žalobkyně správnímu orgánu I. stupně toliko jméno, příjmení a adresu pobytu řidiče v zahraničí. Ačkoliv označení osoby pobývající v zahraničí za pachatele přestupku jistě patří mezi hojně využívané obstrukční postupy, jak připomněl i žalovaný ve svém vyjádření k žalobě, nelze bez dalšího každý případ, kdy provozovatel označí za pachatele přestupku osobu pobývající v zahraničí, považovat za obstrukci. Ani v tomto případě nelze pouze na základě toho, že žalobkyně neposkytla datum narození označeného cizince, usuzovat, že se muselo nutně jednat o obstrukční praktiku, ostatně ani z rozhodnutí žalovaného či prvostupňového orgánu nevyplývá, že by považovaly daný postup žalobkyně ve svých rozhodnutích za obstrukční, uvádějí pouze, že na základě sdělených informací nebylo možné označeného řidiče vozidla jednoznačně identifikovat.
21. Krajský soud tak nemůže souhlasit s tím, že by správní orgán své povinnosti dostal již tím, že žalobkyni vyzval ke sdělení data narození přestupce. Na základě poskytnutých údajů skutečně sice nebylo možné provést vyhledávání v dostupných databázích, neboť k tomu je obvykle zapotřebí kromě jména a příjmení osoby rovněž její datum narození nebo rodné číslo, nicméně i s těmito údaji by v českých evidencích žalovaný lustroval cizince, který podle sdělení žalobkyně trvale v ČR nepobývá, poměrně obtížně. Nelze také opomenout, že žalobkyně sdělila správnímu orgánu I. stupně nejen jméno a příjmení, ale i kontaktní adresu tvrzeného řidiče vozidla. Skutečnost, že se tato adresa nachází v zahraničí, sama o sobě nic nemění na tom, že správní orgán I. stupně nepochybně měl možnost pokusit se přestupce kontaktovat, což však neučinil, a nelze tedy uzavřít, že vyvinul dostatečné úsilí ke zjištění pachatele přestupku.
22. K tomu krajský soud dále odkazuje na rozsudek NSS ze dne 12.11.2021, č. j. 5 As 141/2019-22, jehož právní věta uvádí: „Za „nezbytné kroky“ správního orgánu projednávající přestupek nelze považovat rozsáhlé úkony směřující k určení totožnosti přestupce, nemá-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla zjevně nevede, resp. nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku. Současně však nelze akceptovat, pokud správní orgán na snahu dohledat skutečného pachatele přestupku bez dalšího rezignuje a přistoupí k zahájení řízení o správním deliktu (nyní přestupku) provozovatele vozidla, aniž by se řidiče jakožto přestupce pokusil vyhledat (např. za pomoci jemu dostupných databází) či kontaktovat přímo na základě informací sdělených provozovatelem vozidla.“ V odůvodnění rozsudku je dále uvedeno: „V posuzovaném případě sdělil stěžovatel správnímu orgánu I. stupně toliko jméno, příjmení a adresu pobytu řidiče v zahraničí. Ačkoliv označení osoby pobývající v zahraničí za pachatele přestupku jistě patří mezi hojně využívané obstrukční postupy, jak připomněl i krajský soud, nelze bez dalšího každý případ, kdy provozovatel označí za pachatele přestupku osobu pobývající v zahraničí, považovat za obstrukci. Ani v tomto případě nelze pouze na základě toho, že stěžovatel neposkytl datum narození označeného cizince, resp. tvrdil, že toto datum nezná a nemá již možnost ho zjistit, usuzovat, že se muselo nutně jednat o obstrukční

praktiku...“ Citované závěry dopadají přílehlavě na nyní projednávanou věc. Krajský soud neshledal tak zásadní individuální okolnosti posuzovaného případu, na jejichž základě by se měl krajský soud od shora uvedeného rozhodnutí Nejvyššího správního soudu odchýlit.

23. Žalovaný ve vyjádření k žalobě odkázal na některá řízení vedená u zdejšího soudu a sdělil, že u něj probíhají a probíhala řízení stejných subjektů či osob na ně napojených, a docházelo k obstrukčním praktikám. K tomu krajský soud uvádí, že pokud žalovaný považoval jednání žalobkyně, popřípadě osob jednajících jejím jménem, za obstrukční, bylo nezbytné, aby tyto závěry vtělil do odůvodnění napadeného rozhodnutí. Teprve pak by mohl krajský soud argumentaci žalovaného přezkoumat a tvrzení o obstrukčních praktikách zohlednit i v této věci.
24. Vzhledem k tomu, že správní orgán I. stupně nevyvinul dostatečné úsilí za účelem nalezení skutečného pachatele přestupku, a tedy neučinil nezbytné kroky k jeho zjištění ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, v tehdejší znění, nelze než uzavřít, že nebyly naplněny předpoklady pro zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla. Závěry žalovaného i správního orgánu prvního stupně jsou tedy v tomto směru nesprávné.

VI. Závěr a náklady řízení

25. Krajský soud dospěl ze shora uvedených důvodů k závěru, že napadené rozhodnutí je nezákonné, a proto je v odst. I výroku zrušil (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). V novém rozhodnutí žalovaný zohlední výše uvedené závěry soudu ohledně otázky činění nezbytných kroků pro zjištění totožnosti řidiče. Tímto právním názorem krajského soudu je žalovaný v dalším řízení vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
26. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl ve smyslu § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci měl plný úspěch ve věci žalobkyně, proto má právo na náhradu nákladů řízení. Ze soudního spisu vyplývá, že náklady řízení představují v projednávané věci zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 3 000 Kč a odměnu právního zastoupení žalobkyně, spočívající v odměně za tři úkony právní služby dle § 11 písm. a) a d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „advokátní tarif“), konkrétně převzetí zastoupení a písemné podání ve věci samé – žaloba a replika, v částce 3 100 Kč za jeden úkon, celkem 9 300 Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu] a náhradu hotových výdajů v částce 300 Kč za jeden úkon právní služby, celkem 900 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Zástupce žalobkyně prokázal soudu, že je plátcem DPH, a proto mu náleží náhrada DPH ve výši 2 142 Kč. Celkem je tedy žalovaný povinen žalobkyni k rukám jejího zástupce na nákladech řízení nahradit částku 15 342 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí.
27. Lhůtu k zaplacení soud stanovil v souladu s ustanovením § 160 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, neboť tato lhůta je přiměřená možností žalovaného.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 15. dubna 2025

Mgr. Jana Volková
samosoudkyně